

Адыгэ мажы

№ 31 (20295)

2013-рэ ильэс

МЭФЭКУ
МЭЗАЕМ И 21-рэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЛЫШЪХЪЭМ И ОФШІЭГЪУ ЗЭІУКІЭГЪУХЪЭР

Экологием икъэухъумэн тегушылагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан Урысыем тыкъэзыуцухъэрэ дунаим лыплъэгъэнымкІэ Краснодар краимкІэ ыкІи АдыгеимкІэ и Гъэорышланпэ ипашъу Роман Молдовановым, ащ игуадзэу Виктор Сердечным, илэпылэгъу Анатолий Ивановым тыгъуасэ ІофшІэгъу зэіукиэгъу адырилагъ. Іофтхьабзэм хэлэжыагъэх АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, республикэм икъулыкъухэм ыкІи мы Іофым фэгъээзэгъэ Іофшланпэхэм япащэхэм ащыщхэр. Тыкъэзыуцухъэрэ чыопсыр къэухъумэгъэным, республикэм ит псыхъохэм яукъэбзынрэ нэпкъэхэм ягъэпытэнрэ, нэмыкІ Іофыгъохэми атегушылагъэх.

Зэіукиэгъум къышалагъыгъэ Іофыгъохэм мэхъанэшхо зэрјар Тхьаклушынэ Аслъан къыхигъэщызэ, мы лъэныкъомкІэ республикэм ышІэрэр зэрэмымакІэр, чыопсыр къэухъумэгъэнымкІэ хэбзэгъэуцугъэм къыдилыгъэрэ шпэхэ псэури шІокІ имылау зрагъэцакІэрэр къыІуагъ. Ащ дакІоу республикэмрэ ышпэхэ зигугъу къэтшыгъэ Гъэорышланпэмрэ яздэлэжъэнрэ язэпхыныгъэрэ нахъ гъэпытэ-

гъэнхэ фаеу ылбытагъ. Щыклагъэу щыІэхэр федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу зэхэфыгъэнхэ ыкІи дэгъэзыжыгъэнхэ зэрэфаем къызэрэуцогъоигъэхэм анаІэ тыраригъэдзагъ. АщкІэ пшъэрылгъэнэфагъэхэр къыгъэуцугъэх.

— Хэбзэгъэуцугъэм къыдэлытэгъэ фитыныгъэхэм адиштэу тиІофшІэн зэхэтэшэ. — Ау джыри зэ къыхэзгъэхэм сшІоигъу тизэпхыныгъэ нахъ дгъэпытэмэ, гумэкІыгъоу, щыклагъэу

щыІэхэр дэгъэзыжыгъынхэ тлэ-кІышт. Анахъ шъхьалэхэр — къэралыгъом анахъэу къыгъэгъу-нэрэ чыпІэхэр къызфэдгъэфедзэ экологическэ зекІоным зедгъэушъомбгъуныр, пыдзэфэ пытэхэм, хэжым адэгъэжыцт предприятияхэр дгъэпсынхэр арых, — къыІуагъ Тхьаклушынэ Аслъан.

Адыгеим ит псыхъохэр укъэбзыгъэнхэм ыкІи янэпкъхэр гъэпытэгъэнхэм, республикэм ит псэупІэхэм ясанитарнэ зытет шапхъэхэм адиштэным, нэмыкІ лъэныкъохэми сьдигъуи анаІэ зэратетыр АР-м и Лышъхъэ къыхигъэщыгъ. Ащ къыдилыгъэрэ пшъэрылгъэрэ гъэцкІэгъэнхэм пае мылкъу гъэнэфагъэ бюджетым къетІупшы, муниципалитетхэм хэушъхьафыкІыгъэ техникэр афашъфы.

Іофыгъоу зытегушылагъэхэм епхыгъэу зэіукиэгъум хэлэжыагъэхэр нэужым къэгушылагъэх, яеплкъыкІэхэр къыралотыкІыгъэх. ТапэкІэ Іоф зэрээздашІэцт шыкІэхэр агъэнэфагъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Пшыныжъ зытелъхэм афэгъэгъугъэным иІофыгъохэмкІэ Комиссиеу Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ дэжъ шызэхэщагъэм хэтхэм зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм пае унашъо сэшІы:

Пшыныжъ зытелъхэм афэгъэгъугъэным иІофыгъохэмкІэ Комиссиеу Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ дэжъ шызэхэщагъэм хэтхэм зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм пае унашъо сэшІы:

1. Пшыныжъ зытелъхэм афэгъэгъугъэным иІофыгъохэмкІэ Комиссиеу Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указэу «Пшыныжъ зытелъхэм афэгъэгъугъэным иІофыгъохэмкІэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ дэжъ шызэхэщагъэм ехылагъ» зыфІоу N 87-р зытетэу 2002-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 1-м къыдэкІыгъэмкІэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцогъагъэхэр, 2002, N 4; 2003, N 5; 2004, N 11; 2005, N 3; 2007, N 2, 11; 2008, N 2; 2009, N 10; 2010, N 8; 2011, N 6; 2012, N 7) мы къыкІэлыкІорэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- 1) М. Хъ. Гъонэжыкытор Комиссием хэгъэкІыгъэнхэу;
- 2) Хъуажъ Налбий Хъазрэт ыкытор, ІофшІэным иветераныр, Комиссием хэгъэхъэгъэнхэу ыкІи ащ итхьаматэу гъэнэфэгъэнхэу.

2. ЗыкІэгъэхэрэ мафэм щыублагъэу мы Указым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКІУШЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ, мэзаем и 18, 2013-рэ ильэс N 20

Якыыхэнын рагъэжыагъ

Шъачэ щыкІошт кІымэфэ Олимпиадэр къэмысызэ джэгунхэм ямашІо къэралыгъом икъэлэ ыкІи икъоджэ шъэ пчъагъэхэм адахъащт ыкІи апхырашъыт. Адыгеим икъэлэ шъхьалэу Мыекъуапэ ахэм зэу ащыщ.

Олимпиадэм имэшІо зэіуапыхын зэрэпэгъокІыштхэм зыфагъэхъазырынэу рагъэжыгъэх. МашІор Мыекъуапэ къыдахъэу, игъогухэм къащыраха-кІыфэкІэ, хъакІэхэми, спортсменхэми волонтерхэр къадекІокІыштых. Ахэр эстафетэм хэлажъэ зышІоигъоу цыфхэр арых. Волонтерхэм ахахъэ зышІоигъохэм апэ рапшІэу зрагъэтхын фае, ахэм ащыщэу Іоф зышІэштхэр зэхэщэрэ хэушъхьафыкІыгъэ комиссием къыхихыштых.

Тыгъуасэ, Адыгэ Республикэм ныбжыкІэ ІофхэмкІэ и Комитет икІэщакІоу, журналистхэм апае пресс-конференцие зэхэщэгъагъ.

Комитетым итхьаматэу Къэрэтэбанэ Махъмуд къызэриІуагъэмкІэ, Олимпиадэм имашІо Мыекъуапэ къызысыкІэ ащ

дахэу ыкІи дэгъоу зэрэпэгъокІыштхэм пае зэхэщакІохэм Іэпылэгъу къафэхушт волонтерхэм Іоф адашІэнэу рагъэжыгъэшт. Волонтер ныбжыкІэхэри нахъыжъхэри къыгъэхъэрэ цыфхэм шъхьэкІэфагъэ афашІызэ апэгъокІынынхэ зэрэфар, къалэр къаплыхъащтмэ, хъакІэщ-шхалпэхэм, автотранспорт гъэуцупІэхэм анэсыштхэмэ, къалэм итарихъ нэлуасэ зыфашІыштмэ Іэпылэгъухэу зэрјагъэштхэр арагъэшІэцт ыкІи арагъэлэгъушт.

— Волонтерхэр къыхэтхынхэм пае Мыекъуапэ дэт университетитІум ястудентхэм зафэдгъэзагъ. Анахъэу зекІоным, техническэ сэнэхъатхэм, социальнэ зекІоным яотделениехэм ащеджэхэрэр къыхэдгъэлажъэхэ тшІоигъу.

Волонтерхэр лъэныкъоу зэфэ-шъхьафхэмкІэ агъэхъазырыштых. Куп пэпчэ лыплъэгъэшт-

хэр агъэнэфагъэх. ГушыІэм пае, къалэм цыфхэр зышычэфыштхэ чыпІэхэм ащыІэцт волонтерхэу ахэм язэхэщэнкІэ, цыфхэм ягъэдэІонкІэ Іэпылэгъу афэхуштхэм апылгышттыр Адыгэ къэралыгъо университетым кІэлэгъэджэнымрэ социальнэ психологиемрэкІэ икафедрэ идоцентэу Ирина Детковар ары.

Кураторэу ШъхьакІэмыкъо Рустам волонтер 20-мэ Іоф адишІэцт. Ахэр зыфэгъээгъэштхэр цыфхэр регистрацие шыгъэнхэр, шыгъынхэмрэ мэшІотхьаубзэхэмрэ аІэкі-гъэхъэгъэнхэр, мэшІо зэІэпы-хым хэлэжыгъэштхэр автобусым еІысхъэфэхэкІэ акІыгъунхэр ары.

Ткачева Янэ, Мыекъоупэ къэралыгъо технологическэ университетым икІэлэгъэаджэ, инфраструктурэм лыплъэгъэштхэм афэгъэзагъ. НэмыкІ лъэныкъохэмкІэ волонтерхэм якураторыштхын Анатолий Заболотнэр, АКЪУ-м физическэ гъэс-ныгъэмкІэ икафедрэ идоцент, ХъакІэмыз Замирэ, АКЪУ-м игъэзет итехническэ редактор, ХъацІэцІэ Кимэ, МКЪТУ-м икІэлэгъэаджэ.

КІэкілэу къэпІоштмэ, эстафе-

тэм хэлэжыгъэштхэри, Олимпиадэм изэхэщэкІо куп иІыкІохэри къалэм къызышысыхэрэм къыщегъэжыагъэу дэкіжыкы-фэхэ нэс волонтерхэр зэрэфэ-сакынынхэу, ахэр къаухъумэнхэу, ящыкІэгъэ фэІо-фашІэхэр арагъэгъотынхэу агъэсэщтых. Ар зыбгъумкІэ ары.

АдрабгъумкІэ, Адыгеир мэшІозэІэпыхым зэрэхэлажыгъэрэр зэрэдунаеу щыпсэурэ цыфхэм альэгъуным, тицыфхэр Олимпиадэм зэрэпэгъокІыхэрэр икыоу ашІэным апае волонтерхэм яІэпылэгъу мэхъанэ иІ. Ахэм ильэс псаум психолог-

хэм Іоф адашІэцт, кураторхэр «ЯІэпылэгъу псынкІэштых», Адыгеир къыгъэхъэрэ цыфхэм агу къызэринэжыышттым дэлэжыгъэштых.

Адыгеим зэкІэмкІи волонтер 500 шагъэхъазырышт. Ахэм ащыщэу 300-р хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ Министерствэм иІофшІэхэм яІэпылэгъуштых. Зыныбжы ильэс 14 хъугъэхэм къащегъэжыагъэу волонтер хъу зышІоигъохэм Интернет-сайтэу YourStart.biz. зыфІорэм зыщарагъэтхын альэкІышт. Шъухэлажэ Олимпиадэм имэшІо зэІэпыхэу Мыекъуапэ шыкІошттым изэхэщэн. Ащ фэдэ зэ цыфым игъашІэ къызэрэхэ-хъухъэрэр.

(Тикорр.).

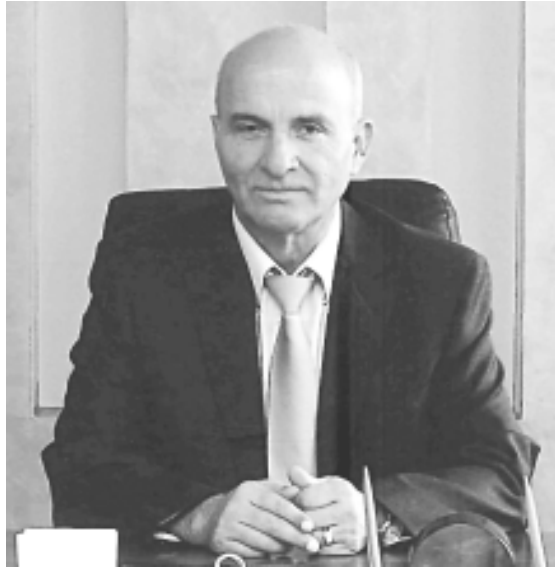

ЗэкIэми цыхьэ зыфашIырэ

судья

Нэхэе ллакью Адыгеим имызакьюо нэмыкI чыпIэхэми ащызэлъашIэу нэбырэ миным ехурэм ар кыхьэ-кыгы. Советскэ Союзэм и Лыхьужьи, шIэныгъэхэмкIэ докторхэри, кандидатхэри, нэмыкI сэнэхьатхэри зилэ цыфI гэшIэгъоныбэ а лэкью цIэрылом кыхьэкIыгы. Нэхэе Едыджыкью Зэчэрые а ллакюр зыгъэдахэрэм зыкIэ ащыц. Еджаплэм чIэсызэ, судья хьуным ар кIэхьопсыщтыгъэ, лажьэ зимылэу агъэпщынэхэрэм, агъэпыутынэу зыфежьэхэрэм акьюонэу фэягы.

1953-рэ ильэсым мэзаем и 22-м сабыибэ зэрыс унагъоу Очэпщые щыпсэурэм ар кыхьухьагы. Пшызэ кьэралыгъо университетым июридическэ факультет кыхьухыгы. Теуцожь район судым исекретарэу, етIанэ иканцелярие ипашэу Iоф ышIагы. Ащ нэужым Джэджэ районым ипрокурор иIэпыIэгъоу щытыгы. ЗыкIэхьопсырэ Iофыр зиублагьэр 1983-рэ ильэсыр ары, Теуцожь район судым исудьяу ильэс 30 зыныбжэ Зэчэрые хадзы, нэужым а суд дэдэм итхьаматэу агъэнафэ.

Адыгэ Республикэм исуд системэ ия 90-рэ ильэс ехьулэу Урысые Федерацием и Апшгээрэ суд и Тхьаматэу В. М. Лебедевым Адыгэ Республикэм исудьяхэм афэклорэ шIуфэсэу «Судебный вестник Адыгеи» зыфиорэм кыхьихуыгъагъэм зыцIэ кыхьыриуагъэхэм ахэтыгы еIолIэнчъэу зыкьулыкьу пшгъэрыль зыгъэцIэрэ З.Е. Нэхэу Теуцожь район судым итхьаматэу щытыр.

Зэчэрые ильэс 30-у а IэнатIэр зылыгым кыклоцI унэшэо зафэм игъэпытэн иIахьышхо хишIыхьагы. Псэолгъэшым унэу ыгъэпсыгъэр кьэнэжы, археологым — чIым кычитIыкыгъэхэр, усаклом — иусэхэр. Судьям анахь бай-

ныгъэ инэу иIэр — ицIыфыгъэ нап.

Сыд фэдэ чыпIэ кьин ифагъэми, ишIуагъэ кьекIыжыу Зэчэрые зы шэн хэлъ — гушхуагъэ кыхьэзыльхьэрэ теубытгъэ-кьангъагъэр. Енэгугъо заом хэлэжыгъэ, шьыпкьэныгъэ-пхьэшагъэ зыхэлъыгъэ ятэм ар кыхьихьагъэкIэ, еянуу уцуи-тIыси зимылэу лэжыагъэм ищысэнкIи ар мэхьу.

Зэгорэм Зэчэрые чыпIэ кьин дэдэ ифэгъагы. Хьужьыным, цыфIхэм кьахэуцожьыным зыпари щыгугъыжыщтыгъэпIоми хьушIт. Краснодар уголовнэ лыхьоньыкIэ IофшIэныр щезыгъэжыгъэкIэ, хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ кьулыкьуым IэнэтIэшхо щызыхьэрэ ты зилэ, апэрэу кьэралыгъо автоинспекцием икьулыкьушIэхэр игъусэхэу дежурствэм кIогъэ кIалэр кIэрахьомкIэ Зэчэрые кызыеом, псаоу кьэнэжыныр ашIагъэп. Аужыпкьэм щымыIэжыу унагъом тхылъ кыфагъэхьыгы. Ау арэу псынIкIэу зыгу зыгъэклодыхэрэм Зэчэрые ащыщэп. Шьыпкьэр цыфIхэм аригъэшIэным, хэбзэгъэуцугъэу щыIэр текIоньым апае ащ лыхьужьыныгъэшхо кызыжыгъагы. Хэбзэ зафэм фэлэжэнэу щытхэми, хэбзэхьумкIо кьулыкьухэми кьэрар зимылэу цыфIхэр зэрахэтхэр

дэгъоу ащ ыушэтынэу хьугъэ. IофшIэныр кьинми, пшгъэдэ-кыжышхо пылтыми, кьауIэгъэ ылэ егъашIэми Iоф римышIэжышпунэу фалуагъэми, анахьэу Зэчэрые ренэу ыгукIэ зыстэу, зыжыу щытыгъэр зэфэнчъагъэр ары.

Хэбзэгъэуцугъэр текIоньым апае Нэхэе Зэчэрые теубытгъэ инрэ блэнагъэрэ кызыжыгъагы ыкIи ифэшпэшэ пшгъэдэжы а бэзджашиэм рагъэхьыгы.

Хэтрэ цыфIи фэдэу кьин макIэп ищыIэныгъэкIэ Зэчэрые зэутIагъэр, игупсабэ ыгъэтIылыгы, ары пэпчэ гуми тыркьуабэ тель мэхьу, нэгуми лэужхэр кьытенэх...

Непэ Нэхэе Зэчэрые ыпкIэ гушхоу пльэныкIэ зышIуагъэ кьекIыхэрэр ипхьорэлъфхэр, ыпхьухэр (зым ежэ исэнэхьат кыхьихыгы), ишхьэгъус ыкIи иныбджэгъухэр арых.

Ыныбжэ ильэс 60 зыщыхурэ уахьтэм Нэхэе Зэчэрые гъэхьэгъэ инхэр иIэу кьекIолагъ. Икьулыкьу пшгъэрыльхэр дэгъоу зэригъэцIэхэрэм, хэбзэгъэуцугъэм игъэпытэн ышхьэкIэ Iахьышхо зэрэхьышхьэрэм апае Краснодар краим ипрокурор иунашгьокIэ крайпрокуратурэм и Щытхьу пхьэмбгъу ащ ыцIэ ратхагы. Зэчэрые ишIуагъэ хэлгъэу Теуцожь район судыр зычIэт унэр

щэ зэблахьугъ, Адыгэкьалэ игупчэ ит унэ зэтэгъэпсыхьагъэм джы судыр чIэт, джащ фэдэу Адыгэкьалэрэ Теуцожь районьмрэ зэгъэшIужь судьяхэм ясуд участкэхэр кьащызэ-Iуахыгъэх.

Юстициемрэ прокуратурэмрэ якьулыкьухэм ильэсыбэ хьугъэу Iоф зэрашишIэрэм, еIолIэнчъэу ипшгъэрыльхэр зэригъэцIэхэрэм апае Адыгэ Республикэм и Кьэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхьу тхылъ, Адыгэкьалэрэ Теуцожь районьмрэ яадминистрацие ипашэ и Щытхьу тхылъ 1998-рэ ильэсым кыфагъэшпэшэагъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэ иунашгьокIэ ильэсыбэ хьугъэу гуетыныгъэ фыриIэу Iоф зэришIэрэм ыкIи гъэхьагъэу иIэхэм апае 1999-рэ ильэсым Iоныгъом и 13-м щытхьуцIэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ юрист» зыфиорэр кыфаусыгы.

Урысыем исудьяхэм яя 3-рэ зымычэзыу зэфэс иделегатэу ар хадзыгагы, Адыгэ Республикэм исудьяхэм яквалификационнэ коллегие мызэу-мытIоу хэтыгы, непэ кызынэсыгъэми Адыгэ Республикэм исудьяхэм я Совет хэт. 2002-рэ ильэсым цыфIхэм яфитыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якьэхьумэнкIэ гъэхьагъэу иIэхэм апае Урысыем хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ имедалэу «Урысыем и МВД зызэхьацэгъэр ильэс 200 хьугъэ» зыфиорэр кыфагъэшпэшэагъ. Урысые Федерацием и Апшгээрэ суд и Тхьаматэу В.М. Лебедевым кызыэрахильхьагъэм тетэу судьяхэм я Апшгээрэ квалификационнэ коллегие иунашгьокIэ апэрэ квалификационнэ класс кыфагъэшпэшэагъ. Юристхэм я Краснодар край клуб иунашгьокIэ шIухьафтынэу «Фемида-206» зыфиорэм илауреат ар хьугъэ, Урысые Федерацием исуд приставхэм яфедеральнэ кьулыкьу игъэIорышIапIэ имедалэу «Суд при-

ставхэм я Федеральнэ кьулыкьу зызэхьацэгъэр ильэси 10 хьугъэ» зыфиорэр кыфагъэшпэшэагъ. 2007-рэ ильэсым Урысые Федерацием и Апшгээрэ суд иунашгьокIэ икьулыкьу пшгъэрыльхэр щысэтэхьыIэу зэригъэцIэхэрэм, суд системэм иIахь зэрэхьышхьэрэм апае медалэу «Урысые Федерацием исуд системэ гъэхьагъэу щыриIэхэм апае» зыфиIоу я II-рэ степень зилэр кыфагъэшпэшэагъ. Адыгэ Республикэм исудхэр зызэхьацэгъэхэр ильэс 85-рэ зыщыхьурэм ехьулIэу Адыгэкьалэрэ Теуцожь районьмрэ янароднэ депутатхэм я Советхэм яунашгьокIэ щытхьуцIэхэу «Адыгэкьалэ ицIыфI гэшIуагы», «Теуцожь районьм ицIыфI гэшIуагы», джащ фэдэу муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ «Очэпщые кьоджэ псэупIэм ицIыфI гэшIуагы» зыфиIохэрэр кыфагъэшпэшэагъэх.

Адыгэ Республикэм исудхэр зызэхьацэгъэхэр ильэс 90-рэ зэрэхьугъэм ыкIи икьулыкьу пшгъэрыльхэр еIолIэнчъэу зэригъэцIэхэрэм апае Урысые Федерацием и Апшгээрэ суд и Тхьаматэу иунашгьокIэ щытхьуцIэу «Суд системэм иIофшIэ гэшIуагы» зыфиорэр кыфаусыгы.

Ау Нэхэе Зэчэрые анахь тын лъапIэу ылыгътэрэр кызыщыхьугъэ ыкIи зыщыпIугъэ чыпIэм, суд Iофэу зыщыIэныгъэ зыфигъэIорышIагъэм уасэу кышыфашIырэр ары.

Тэ, Зэчэрые иныбджэгъухэм ыкIи кыпыблагъэхэм, ильэс 60 ар зыщыхьурэм тыгу кьыддэлэу тыфэлъаIо зытетым тетэу, шьыпкьэныгъэм иухьу-макIоу ренэу кьэнэжыныр, иунашгьокIэ игупсэ цыфIхэмрэ яфэбагъэ зэхьышIэу, псауныгъэ пытэ иIэу бэрэ щыIэнэу.

Адыгэ Республикэм и Кьэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэу А.Т. ДЖАНХЬОТ, В.А. ХЬУАКИО, А.И. ЯНЭКЬУ, А.А. БЭГЪУШЬ, Ю.Хь. ХЬАБЭХЬУ.

КьызэкIэкIуагъэп

Хэгъэгу зэошхор зынэмысыгъэ кьуаджи унагъуи Адыгеим итэп Iоми ухэу-кьощтэп. ТицIыфхэм тхьамыкIагъоу ащ кьафихьыгъэр бэ. Ятэхэу, яшгъэжыгъусэхэу, яIахьылхэу ащ зыпсэ щызытыгъэхэр бэдэд. Ахэм лыхьужьыныгъэу зэрахьагъэр тицIыфхэм егъаши ащыгъушпэштэп.

Заор кызыежыэм якьэралыгъо кьау-хьумэнэу Тэхьутэмькьое районьм ит чылэу Бжыхьэкоежыым щыщэу нэбгыри 176-рэ фронтым кIогъагъэ, ахэм ащыщэу чылэм кьэзыгъэзэжыгъэр нэбгыри 103-рэ ныIэп.

Зэшыхэу Лыше Темыррэ Мэджыдэрэ 1938-рэ ильэсым дзэм кьулыкьу щахьынэу кьяджагъэх. Финскэ заом хэлэжыагъэх. 1941-рэ ильэсым Хэгъэгу зэошхор кызыежыэм зэшитIур зэбгы-рыдзыгъэ хьугъэ. 1943-рэ ильэсым Темыр кIодыгъэ, зыдэщыIэр ашIэрэп.

Лый Мэджыдэ зыхэтыгъэ частыр Полоцк, Минск, Витебск, Смоленск ащыкIогъэ зэпэуцужьхэм ахэлэжыагы. Ахэм ащыц кышчауИи, сымэджэщым чIэлыгы. Нэужым бэ темьшIэу генерал-майорэу Родимцевыр зипэщэгъэ я 13-рэ гвардейскэ шхончэо дивизи-ем агъэкIуагы. Сталинград шхьафит ашIыжыныр, нэмыщхэр дафыжыныр хэу загъэхьазырыщтыгъэ.

Мэфэ 200-рэ кIогъэ Сталинград заор нэмыщхэр зэхэгъэтэкогъэнымкIэ зэпэуцужь шхьэIагы. Зыгъэпсэфыгъо такыкьэ заулэу зэпэуцужьхэм азыфагу кьыдафэщтыгъэхэм Мэджыдэ тетрадэ цыкIум датхэщтыгъэ. Дивизиэу зыхэтыр, заор зэрильэгъурэр, игупшысэхэр ащ ригъэкIуштыгъэх.

Сталинград заом Мэджыдэ нэмыщ танкитIу, пулеметитIу кыщыгъэуагъэх, ротэ икьун нэмыщ букIыгы. Бгъэхаль-

хьэхэу «За отвагу», Жьогъо Пльыжыым иорден кыфагъэшпэшэагъэх.

ШышхьэIум и 8-м 1943-рэ ильэсым Курскэ кьэгъэзэпIэм дэжэ зэо хьылгъэу щыкIуагъэм хэлэжыагы. Харьков, Белгород, Полтавэ шхьафит ашIыжыныр гъэх. А уахьтэм адыгэ кIалэм зэо зэфэ-шхьафхэм лыгъэу ащызэрихьагъэм фэшI Щытхьум иорденхэу я II-рэ ыкIи я III-рэ степень зилэхэр кыфагъэшпэшэагъэх.

ЧыпIэ пстэуми зэо пхьашэхэр ащыкIощтыгъэх. 1944-рэ ильэсым Мэджыдэ хьылгъэу кьауIагы. Кьалэу Ланцут дэт госпиталым ащагы. А уахьтэм частэу зыхэтыгъэр зэбгырызыгъэ хьугъэ, Мэджыдэ связистэу кIуагы. Германием нэсыгы, Берлин зыштагъэхэм ахэтыгы. Хэгъэгу зэошхор зауным, 1946-рэ ильэсым итыгъэгъэзэ мазэ, Лыше Мэджыдэ ыбгъэ орденхэмрэ медальхэмрэ хизэу ичылэ кыгыгъэзэжыгы.

ЛЫШЕ Сулит.

Бжыхьэкоежэ. Сурэтым итыр: Лыше Мэджыд.

ТИКОНЦЕРТХЭР

ИорэдкИи, икъяашьокИи узэлъештэ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние мэзаем и 19-м шыклогъэ пчыхъээзахьэр искусствэм пыщагъэ-мэ бэрэ шлуклэ агу кынэжышт. Концертым еплъыгъэхэм зэфэхьысыжьхэр джыри зэрашыштхэр, Быштэкъо Азэмаат къытфилотагъэр «Адыгэ макъэм» кызэрэщыхэ-тыутыштыр къыдэтлътэхэзэ, искусствэм пыщагъэхэм яепллыклэхэм зафэдгъэзагъ. Орэдылоу, пшынаоу, шьонтрыпаоу, къэшьяуаклоу Быштэкъо Азэмаат иконцерт еплъыгъэхэм ащыщых Владикавказ, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Къэрэщэе-Щэрджэ-сым, Краснодар краим, тирайонхэмрэ къалэхэмрэ къарыкыгъэхэр.

тигуапэу тьяплъы, — къытауагъ Замира Хубуловам, Лариса Караевам, Аза Олисаевам. — Тэ, бзылфыгъэхэм, ныбжэ хэкло-тагъэ тИ. Ащ пае къэтымыгъанэу Азэмаат ипчыхъээзахьэмэ тьяплъы. Орэдыр дахэу къело, къэшьяуаклоу зэрэщытыр къыхэхшы, кИэлэ дах. Пчэгум къызиыхэклэ изеклоклэ-шыккэхэр тшлогъэ-шIэгъоных. Ащ фэдэ артист ныбжыккэ Темыр Кавказым исэл...

— Дунаим шысшIэрэ артист цIэрыIохэр Быштэкъо Азэмаат сынэгу къыккIэгъуцуагъэх, концерттым сызэрэплъыгъэм фэшI лъэшэу сэгушIо, — къеIуатэ Адыгэ Республикэм и Парламент идепутатэу, Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренерэу Владимир Овчинниковым. — Азэмаат уахьтэм къыдэхьугъэ артист. Орэд кызэриIорэм уедэ-Iуэз, искусствэм пIуныгъэ мэхьа-

нэу иIэм ухещэ. Дунаим шлуклэ цащIэшт артистхэм Азэмаат ахэ-сэлъытэ.

Ансамблэ цIэрыIоу «Кабардинкэм» икъяшьяуаклохэу ГьушIэ Сузаннэ, Къэныкыое Иринэ, Шэуджэн Ксение, нэмыккIхэм кы-зэрэталуагъэу, Быштэкъо Азэмаат ипчыхъээзахьэ ягуапэу хэлэжьа-гъэх. Азэмаат дахэу кызэрэщы-рэм, орэд кызэриIорэм афэшI «Кабардинкэм» хэтхэм артист ныбжыккэр ашлогъэшIэгъон. Зэкъош республикэхэм яартист-хэр зэгъусэхэу концертхэм зэр-хэлажэхэрэм зэпхыныгъэхэр ыгъэпытэхэу альгытэ.

Быштэкъо Азэмаат янэ концер-тым тышыIукагъ, иныбджэгъу-хэм гушыIэгъу тафэхьугъ. Арти-стым иорэдхэмкИи, икъяшьяохэм-кИи тигъэгъушьяуагъ. ШIоу шыIэр къыдэхьунэу Тхьэм тыфельэу.

Сурэтхэр пчыхъээзахьэм кыицытырахыгъэх.

Адыгэ Республикэм изаслу-женнэ журналисткэу ТIэшью Светланэ зэгъэIуэгъэу, жэбзэ дахэкIэ зэрищэгъэ концерттым хэлэжьагъэх Къэбэртэе-Бэлъ-къарым и Къэралыгъо акаде-мическэ къэшьяокло ансамблэу «Кабардинкэм» иартистхэр, пшынаоу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Мышгъэ

Андзаур, Къэрэщэе-Щэрджэсым-рэ Адыгеимрэ язаслуженнэ ар-тисткэу Нэчэс Анжеликэ, Ады-геим иорэдылоу ныбжыккэу Мыгу Айдэмыр, музыкальнэ Iэмэ-псы-мэхэмкIэ орэдышьяохэр къезы-гъэIогъэ артистхэр.

— Владикавказ тыщэпсэу. Быштэкъо Азэмаат Темыр Кав-казым къыштырэ концертхэм

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

ЕшIэгъухэр Мыекъуапэ щыкIоштых

Урысые Федерацием баскетболымкIэ иапшъэрэ куп щызэнэкъокъурэ командэхэу финалныкыом хэхьагъэхэр мэзаем и 23 — 28-м Мыекъуапэ щызэдешIэщтых. Тикъалэ щызэлукIэщтыхэм, ешIэгъухэр зыщыIэщтыхэ ма-фэхэм шьузэпяплъ.

1. «Самара-СГЭУ» Самара
2. «Динамо» Ставрополь
3. «КАМИТ-Университет» Тверь
4. «Иркут» Иркутск
5. «Старый Соболев» Н. Тагил
6. «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ

Тигъэзетеджэмэ яльэлухэр къыдэтлътэхэзэ, ешIэгъухэр зы-щыIэщтыхэ мафэхэм ащытэгъэ-гъуазэх.

23.02.

«Самара» — «КАМИТ»
«Динамо» — «Иркут»
«Динамо-МГТУ» — «Старый Соболев»

24.02.

«Иркут» — «Самара»
«Старый Соболев» — «Динамо»
«КАМИТ» — «Динамо-МГТУ»

25.02.

«Иркут» — «КАМИТ»
«Самара» — «Старый Со-
болев»
«Динамо» — «Динамо-
МГТУ»

27.02.

«КАМИТ» — «Динамо»
«Старый Соболев» — «Иркут»
«Динамо-МГТУ» — «Самара»

28.02.

«Старый Соболев» — «КАМИТ»
«Самара» — «Динамо»
«Иркут» — «Динамо-МГТУ».

Шьуналэ тешьудз: мафэ къэс ешIэгъухэр сыхьатыр 12-м, 3-м, пчыхьэрэ 6-м аублэщтых. Мэ-заем и 28-м зэлукIэгъухэр на-хьыжъэу аублэщтых, мэкъэгъэ-Iухэм шьяуалыплъ.

Мыекъопэ «Динамо-МГТУ»-м зэнэкъокъум дэгъоу зыфигъэ-хьазырыгъ. Тикомандэ итренер шьхьалэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельнико-вым кызэрэтилуагъэу, спортым-кIэ дунэе класс зилэ мастерхэу Валентин Кубраковымрэ, ар нахьыпэкIэ тикомандэ хэтыгъ, Ярослав Стрелкинымрэ «Динамо-МГТУ»-м аштагъэх. СпортымкIэ мастерэу Евгений Янюкиныр ти-командэ кырагъэблэгъагъ.

Адыгеим ибаскетболистхэр апэрэ чыпIэм фэбэнэщтых. Мыекъуапэ зыщешIэхэрэм яуж командэхэр Тверь щызэлукIэ-щтых. Апэрэ чыпIи 4-р зыхьы-рэ командэхэр финалым хэфэ-щтых, Адыгеим испортсменхэм гъэхьагъэхэр ашIынхэу афэтэлэ.

*НэIубгъор
зыгъэхьазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.*

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ
Республикэм лъэпкэ
ИофхэмкIэ, IэкIыб
къэралхэм
ащыпсэурэ
тильэпкъэгъухэм
адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкИи къэбар
жъугъэм
иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шьхьалэ
ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шьхьалэ
иапэрэ гуадзэр
МЭШIЛЭКЪО
Сайд**

**ПшьэдэкIыжэ
зыхьырэ
секретары**

**НЭПШIЭКЪУЙ
Заур**

**Редакциер
зыхьыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.**

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шьхьалэ
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшьэдэкIыжэ зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.

**E-mail:
adygvoice@mail.ru**

**Зыщаушыхьаты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкИи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпIэ гъэоры-
шIапI, зэраушыхьа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэ

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
4010
Индексхэр
52161
52162
Зак. 467**

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00